

POSTANOWIENIE

Dnia 3 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Pietrzykowski

w sprawie z powództwa H. B.
przeciwko A. S.
o ochronę dóbr osobistych i zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 3 lipca 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej Rzecznika Praw Obywatelskich
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 27 maja 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. nie obciąża Rzecznika Praw Obywatelskich kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W niniejszej sprawie skargę kasacyjną ponownie wniósł Rzecznik Praw Obywatelskich (jeszcze wcześniej wniósł skargę kasacyjną sam pozwany, co wyłączałoby dopuszczalność wniesienia skargi przez RPO stosownie do art. 398¹ § 2 k.p.c., jednakże potem pozwany cofnął skargę, a wywołane nią postępowanie zostało

umorzone). Wskazując, że sąd orzeka biorąc pod uwagę stan sprawy z chwili orzekania, przyjąć trzeba możliwość rozpoznania tej skargi (brak podstaw do jej odrzucenia). Jako uzasadnienie dla przyjęcia skargi do rozpoznania RPO wskazał oczywistą zasadność skargi. Po pierwsze, ma ona wynikać z oczywistego naruszenia art. 244 k.p.c. przez poddanie swobodnej ocenie dowodów dokumentów UB, zamiast uznania ich za dokumenty urzędowe, po drugie - z oczywiście nieprawidłowego uznania, że działanie pozwanego było bezprawne. Trzeba jednak zauważyć, że zarówno ustalenie stanu faktycznego, jak i ocena dowodów w ogóle nie podlegają badaniu w postępowaniu kasacyjnym, a właśnie tych materii dotyczą zagadnienia mające uzasadnić przyjęcie skargi do rozpoznania. Skoro zagadnienia takie nie mogą być skuteczną podstawą skargi, to tym bardziej nie mogą uzasadniać przyjęcia jej do rozpoznania. Dodać przy tym trzeba, że lektura uzasadnienia nie dowodzi, aby w sposób oczywiście nieprawidłowy zastosowano prawo. Akta tworzone przez UB to dokumenty specyficzne, wielokrotnie podkreślano celowe ich fałszerstwa, zatem co najmniej dopuszczalne jest poddanie ich przez sąd swobodnej ocenie w okolicznościach konkretnej sprawy w miejsce automatycznego nadawania im statusu dokumentu urzędowego. Podobnie sporna może być ad casum ocena bezprawności działania konkretnego działania naruszającego dobra osobiste. Ze stanowiskiem Sądu II instancji w obu tych kwestiach zajętym w sprawie można oczywiście polemizować, jednakże nie jest ono oczywiście nieprawidłowe. W tym stanie rzeczy brak podstaw do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Natomiast działanie RPO w interesie publicznym, w kontekście obrony wartości, jaką jest swoboda prowadzenia badań naukowych, uzasadnia nieuwzględnienie zawartego w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniosku o zasądzenie kosztów procesowych.

W skardze kasacyjnej wniesionej w niniejszej sprawie nie została wykazana żadna z okoliczności wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., dlatego Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.

jw